

OPS:N LIITE 2

Rääkkylän hyvinvointitoimi/

Rääkkylän koulu

SUUNNITELMA OPPILAIDEN SUOJAAMISEKSI VÄKIVALLALTA, KIUSAAMISELTA JA HÄIRINNÄLTÄ

1. Yleistä

Rääkkylän koulu on pieni yhtenäinen peruskoulu. Pienessä yhteisössä kaikilla yhteisön jäsenillä on velvollisuus huolehtia siitä, että kaikilla on turvallista työskennellä. Tämän suunnitelman tarkoituksena on linjata koulun käytänteet turvallisuuden ja viihtyisyyden lisäämiseksi, koulukiusaamisen, väkivallan ja häirinnän ennalta ehkäisemiseksi.

Koulukiusaaminen voi esiintyä fyysisenä tai psyykkisenä väkivaltana koulupäivän aikana ja/ tai koulukuljetuksissa. Koulukiusaaminen voi tapahtua myös sähköisten kanavien kautta kouluajana tai kouluajan ulkopuolella. Yleensä koulukiusaaminen tapahtuu siten, ettei aikuiset tiedä asiasta.

Koulukiusaaminen voi olla:

- pilkkaaminen, haukkuminen, lällätys, häpäiseminen, ilkkuva matkiminen
- pelottelu, uhkailu, kiristäminen, syrjiminen, eristäminen, pakottaminen, tahallinen väärinneuvominen, perättömien juttujen keksiminen
- tavaroiden piilottelu, luvatta ottaminen tai rikkominen
- kuristaminen, töniminen, lyöminen, pureminen, potkiminen, nipistely
- toisen yllyttäminen yhtä vastaan, toisen puolustamisen estäminen, yksin jättäminen
- sähköisten kanavien kautta kiusaaminen

Väkivalta voi olla fyysistä (esim. töniminen, lyöminen jne) tai psyykkistä (esim. nimittely, ryhmän ulkopuolelle jättäminen, uhkailu jne).

Häirintä voi olla yleistä työskentelyn häirintää tai seksuaalista häirintää joko suorina kontakteina tai sähköisten kanavien kautta.

Tavoitteena on luoda sellainen viihtyisä ilmapiiri kouluun, jotta kiusaaminen, väkivalta tai häirintä ole mahdollista. Luottamukselliset suhteet myös koteihin päin ovat tärkeässä asemassa. Mikäli kiusaamis-, väkivalta- tai häirintätilanteita tulee, niihin puututaan välittömästi. Periaatteena on, että kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän osalta koulussa on nollatoleranssi. Minkäänlaista kiusaamista, väkivalta tai häirintää ei sallita.

Oppilaiden omaa vastuuta korostetaan. Kiusaamisesta kertominen on toisesta välittämistä. Sekä kiusaaja että kiusattu tarvitsevat apua ja tukea. Koko ryhmän kanssa voidaan tehdä tarvittaessa yhteishenkeä parantavia harjoituksia ja yhdessä miettiä, mitkä toimenpiteet auttaisivat viihtyvyyden parantamisessa.

Kiusaamis-, väkivalta- ja häirintätapauksissa asian käsittelyn yhtenä tahona voi olla moniammatillinen opiskelijahuoltoryhmä tai muu asiantuntija-apu.

2. Ennaltaehkäiseminen

Kouluyhteisössä tuodaan vahvasti esille, että kiusaaminen, väkivalta ja häirintä ei ole sallittua ja mitä jokainen voi tehdä epäasiallisen käyttäytymisen lopettamiseksi.

Luokkahenkeä vahvistetaan ryhmäytymisillä, erilaisilla teemapäivillä ja toisen huomioimisella jokapäiväisessä toiminnassa.

Kodin ja koulun yhteistyössä (vanhempainillat, keskustelut, juhlat, tiedotteet) ennaltaehkäistään ongelmatilanteita ja luodaan avoin toimintakulttuuri kodin ja koulun välille. Huoltajien toivotaan kiusaamista, väkivaltaa tai häirintään havaitessaan ilmoittavan koululle joko luokanopettajalle, -valvojalle tai rehtorille.

Koulun järjestyssäännöt ovat yhteisesti sovittu. Ne käydään läpi syksyllä koulun alkaessa. Tarvittaessa niihin palataan ongelmien esiintyessä.

Seksuaalinen ja sukupuoleen perustuvan häirinnän ennalta ehkäisemisen pohjana on koulun positiivinen, avoin ja salliva ilmapiiri. Eri oppiaineiden, etenkin terveystiedon tunneilla, käydään läpi, miten luonnollista eri sukupuolten väliset erot ovat. Oppilaille kerrotaan, mitä sukupuolinen tai seksuaalinen häirintä tarkoittaa ja miten siihen tulee reagoida. Mediakasvatuksen osana oppilaita opastetaan internetissä tapahtuvan seksuaalisen häirinnän huomaamiseen ja siihen miten välttää häirinnältä. Oppilaita kannustetaan kertomaan, jos huomaa häirintää, joka kohdistuu joko itseen tai toiseen oppilaaseen.

3. Menettely väkivalta-, kiusaamis- ja häirintätapauksissa

Koulukiusaamistapauksissa luokkien 0-6 osalta asia käsittelee Kiva-tiimi:

- keskusteluissa kuullaan kiusattua ja kiusaajaa/ kiusaajia
- sovitaan, että kiusaaminen loppuu
- ensimmäisellä kerralla ei oteta kotiin yhteyttä
- jatketaan tehostettua tarkkailua ja seurantaa
- mikäli kiusaaminen jatkuu, otetaan yhteyttä kotiin soittamalla
- selvittely ja toimenpiteet kirjataan

Koulukiusaamisen käsittely luokkien 7-9 osalta:

- luokanvalvoja ja/ tai rehtori kuulevat kiusattua ja kiusaajaa
- sovitaan, että kiusaaminen loppuu
- kotiin otetaan yhteyttä soittamalla ja asia kirjataan
- jatketaan tehostettua tarkkailua ja seurantaa
- mikäli kiusaaminen jatkuu, otetaan yhteyttä kotiin uudelleen ja kutsutaan huoltajat koululle
- seurantaa jatketaan lukuvuoden loppuun saakka, tarvittaessa pidempään

Molemmissa kiusaamistapauksissa tarjotaan mahdollisuutta keskustella asiasta oppilashuoltohenkilöstön kanssa.

Mikäli oppilas on kokenut sukupuolista tai seksuaalista häirintää, asiassa kuullaan oppilasta ja huoltajille ilmoitetaan. Oppilas ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai –psykologille, jonka/joiden kanssa asia käydään syvällisesti läpi. Mikäli tapauksen luonne vaatii, koulu tekee lastensuojeluilmoituksen ja on yhteydessä poliisiin.

4. Toimintaohje sukupuolisiin /seksuaalisiin kiusaamis-, häirintä- ja väkivaltatilanteisiin

Jos sinua ja/tai toista koulun oppilasta kiusataan, häiritään seksuaalisesti tai joudut seksuaalisen väkivallan kohteeksi, toimi näin:

1. Ilmoita asiasta omalle luokanopettajalle, luokanvalvojalle, rehtorille tai jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla aikuisella tai huoltajalle.
2. Opettaja ja /tai rehtori selvittävät, mitä on tapahtunut.
3. Rehtori ja/ tai opettaja puhuttelevat kiusaajaa, häiritsijää tai väkivallan tekijää. Mikäli tapaus sattunut internetissä, asia annetaan poliisin tutkittavaksi.
4. Tapauksesta riippuen asiasta ilmoitetaan muille viranomaisille.

Kiusattu, seksuaalisesti häiritetty tai seksuaalisen väkivallan kohteeksi joutunut ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai –psykologille asian purkua varten.

5. Toimintaohje internetissä tapahtuvaan kiusaamis- ja häirintätilanteisiin

Jos sinua ja/tai toista koulun oppilasta kiusataan tai häiritään internetissä, toimi näin:

1. Ilmoita asiasta vanhemmillesi, omalle luokanopettajalle, luokanvalvojalle, rehtorille tai jollekin koulun henkilökuntaan kuuluvalla aikuisella tai huoltajalle.
2. Vapaa-ajalla tapahtunutta kiusaamis- tai häirintätilannetta hoitaa huoltajat, kouluaikana tapahtunutta opettaja ja /tai rehtori. Ensi on selvitettävä, mitä on tapahtunut.
3. Koululla tapahtuneesta rehtori ja/ tai opettaja puhuttelevat kiusaajaa, häiritsijää tai väkivallan tekijää. Mikäli tapaus ei selviä, asia annetaan nettipoliisin tutkittavaksi.
4. Tapauksesta riippuen asiasta ilmoitetaan muille viranomaisille.

Tarvittaessa kiusaamisen tai häirinnän kohteeksi joutunut ohjataan kouluterveydenhoitajalle, -kuraattorille tai –psykologille asian käsittelyä varten.